

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Abádszalók Város Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	5
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	21
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	35
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	47
Jövőképünk.....	47
1. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	48
3. Megvalósítás.....	58
3.1 A megvalósítás előkészítése	58
3.2 A megvalósítás folyamata	58
3.3 Monitoring és visszacsatolás	61
3.4 Nyilvánosság	61
3.6 Érvényesülés, módosítás	62
4. Elfogadás módja és dátuma.....	62

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Abádszaló Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Jász-Nagykun-Szolnok megye északi részén a Tisza bal partján, közvetlenül az 1970-es évek végén kialakított Tisza-tó mellett helyezkedik el. Közúton az M3-ról Tiszafüred felől, 4-es főútról Fegyvernek, valamint Kenderes felől, vasúton a Kál-Kápolna – Kisújszállás vasúti szárnyvonalon közelíthető meg.

Az újkőkortól fogva lakott helynek számít. A honfoglalás után két település jött létre: Abád és Szalók. A fontos révátkelőhelynek, Abádnak a nevét először Anonymus említi. A középkorban a sószállításban játszott kiemelkedő szerepet. A török kor végén elpusztult. A református hitre áttért lakói elmenekültek. A XVIII. században visszatérő lakosai mellé katolikus németek is érkeztek.

A város lakossága református és katolikus. A mezőgazdaság a lakosság nagyobb részében meghatározó, az ipar szempontjából a kézműipar jelent foglalkoztatást a több mint 25%-os munkanélküliségi ráta mellett.

Főleg a jelentős munkanélküliség miatt jellemző elvándorlás (4. számú táblázat) hatására, tekintettel a természetes szaporodást (5. számú táblázat) a város lakosságszáma az utóbbi öt évben folyamatosan csökkent, melyet az 1. számú táblázat mutat be s az azt követő diagram szemléltet:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2017	4297	
2018	4129	99%
2019	4254	99%
2020	4257	99%
2021	4058	99%
2022	3869	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A város állandó lakosságának nemek közötti megosztása közel azonos, azonban egyes korosztályok esetén tapasztalhatunk nagyobb eltéréseket. (2. számú táblázat)

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1974	1895	3869	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	287	270	557	51%	49%
15-17 éves	63	67	130	48%	52%
18-59 éves	887	897	1784	50%	50%
60-64 éves	196	175	371	52%	48%
65 év feletti	541	402	943	57%	43%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Városunk öregedési indexe (3. számú táblázat) évről-évre jelentősen meghaladja a 100%-ot. A 65 év felettiak száma folyamatosan csökken, azonban ennél nagyobb arányú létszámcsökkenést mutat a 14 éven aluliak száma

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2017	856	592	144,5%
2018	867	562	154,2%
2019	895	579	154,5%
2020	930	575	161,7%
2021	937	562	166,7%
2022	943	557	169,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A belföldi vándorlásadatait áttekintve nemcsak a folyamatos negatív egyenleg figyelhető meg, hanem az odavándorlás adatai is folyamatosan csökkentek az utóbbi öt évben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2018	64	62	2
2019	69	69	0
2020	73	73	0
2021	78	97	-19
2022	89	113	-24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

A természetes szaporodás folyamatosan negatív tendenciát mutat:

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2018	39	60	-21
2019	37	65	-28
2020	34	67	-33
2021	30	90	-60
2022	29	83	-54

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Önkormányzat

Az elvándorlás csökkentésének egyik lehetőségét a turizmus biztosíthatja, mivel a Tisza-tó közvetlen közelsége miatt a település a térség egyik legkedveltebb üdülőközpontja. A nyári szezonban, amely általában július közepétől augusztus végéig tart több száz belföldi és külföldi üdülni vágyó turista keresi fel a települést. Kiszolgálásukra üzemelteti a település Önkormányzata a Fűzes kempinget, a Strand kempinget, a szabadvízi strandot, a Diana Hotelt. Ezen szálláshelyek mellett a lakosság egy része szintén bevételt nyer a turizmusból, mivel több, mint 150 regisztrált falusi szállásadó van a településen.

A Faluház ad helyet egy egyedülálló gyűjteménynek, amely a világ összes országának népviseleti ruhába öltöztetett babáit mutatja be, azonban itt található még a régi mesterségek eszközeinek kiállítása is.

A turisztikai azonban csak szezonálisan biztosít jelentős számú foglalkoztatási lehetőséget.

A település és az ingatlanok fejlettsége, közművesítettsége is befolyásoló tényezője a lakosságszámnak. Az infrastruktúrából közel 100%-os a vízvezeték, az elektromos vezeték a gázvezeték, valamint a telefonvezeték kiépítettsége, a szennyvízcsatorna közel 93%-os kiépítettségű, az úthálózat 70%-ban aszfaltozott, 5%-a útalappal rendelkezik, továbbá mindhárom mobilszolgáltató rendelkezik adótoronnyal a város közigazgatási területén.

Abádszalók fejlesztési tervének legfontosabb elemei közé tartozik a belterületi utak aszfaltozása, valamint a Tisza-tó közelében egy turisztikai centrum létrehozása, mely több komponensével jelentősen befolyásolná a térség turisztikai vonzerejének növekedését, versenyképességének javulását.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény IV. fejezetében rögzítettek figyelembe véve Abádszalók Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és szervei döntéseinek keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

A Képviselő-testület döntéseiben az alábbiakra is kiemelt figyelmet fordít:

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Abádszalók település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Abádszalók Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Abádszalók Város Önkormányzatának esélyegyenlőségi terve
- Abádszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzése
- Abádszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A tiszafüredi kistérség az Észak-Alföld régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megye észak-keleti részén fekszik. Területi kiterjedtsége viszonylag nagy (847km²), 3 városból (Tiszafüred, Kunhegyes, Abádszalók) és 10 községből áll. 13 települése közül 11 társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott és az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel küzd, ráadásul az elmúlt 10 évben jelentős, 10%-os népesség-vesztést szenvedett el. A kistérség településeinek szinte mindegyike magas szegénységi kockázatú, valódi kivételt csupán Tiszafüred, részleges kivételt pedig Kunhegyes jelent – a tiszafüredi kistérség többi települése magas vagy nagyon magas szegénységi kockázatú, Tiszabura és Tiszaderzs pedig az ország legszegényebb települései közé tartoznak.

A kedvezményezett kistérségek besorolásáról szóló 311/2007.-es kormányrendelet alapján a leghátrányosabb helyzetű és a komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik.

A kistérség természetes népesedési folyamatai nem térnek el jelentősen az országra jellemző tendenciáktól, az összességében erősen negatív demográfiai trendek mögött nem kis részben a vándorlás, pontosabban az elvándorlást motiváló kedvezőtlen munkaerőpiaci folyamatok húzódnak meg. A munkaképes korú lakosságon belül az országos átlagnál jóval alacsonyabb az aktivitási arány, lényegesen kisebb a foglalkoztatottak, szignifikánsan magasabb viszont a munkanélküliek hányada (a válság előtti években 17% körül alakult). A kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzet talán legfontosabb oka a kistérség népességének alacsony iskolázottsága. Az érettségivel rendelkezők aránya nemcsak az országos átlagtól marad el, de jelentősen, 8-9 százalékponttal alacsonyabb az Észak-Alföld régió vagy Jász-Nagykun-Szolnok megye megfelelő mutatójával összevetve is. A működő vállalkozások száma csekély, jelentős viszont a kistérségi munkaerőpiacon a közfoglalkoztatás szerepe.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Az adatok beszerzése elsődlegesen a TeIR adatbázisból történt, azonban a legfrissebb (2012. év végi) adatok beszerzéséhez be kellett vonni az önkormányzati dolgozókat, illetve intézményeket, továbbá a HEP Fórum résztvevőit.

Legszélesebb körben a demográfiai, iskolázottsági, foglalkoztatási adatok, valamint a gyermekekre vonatkozó adatok állnak rendelkezésre. A nők, idősek és fogyatékkal élők esetében volt szükség jelentősebb helyi adatbeszerzésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt - a rendszerváltást követően - a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére, nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi

válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket sújtják. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós: 2012.)

E terület vonatkozásában a következőkben áttekintjük azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

Az Szt. meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

Az Ft. célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása

A nemzetiségi törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrája megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, illetve egyéni és közösségi jogai széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A romák helyzetének megismerésére vonatkozó információk többsége a helyi Roma Önkormányzat adatszolgáltatásából származik. A munkavállalás terén tapasztalható, hogy a munka lehetősége nagyon korlátozott számukra, így jelentős részük az aktívkorúak ellátását veszi igénybe. A legnagyobb gondot a megfelelő végzettség hiánya jelenti.

A 'jövedelem' fogalmát az Szt. 4.§-a határozza meg, mely szerint a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni értékű bevétel, ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Szociális törvény alapján:

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett

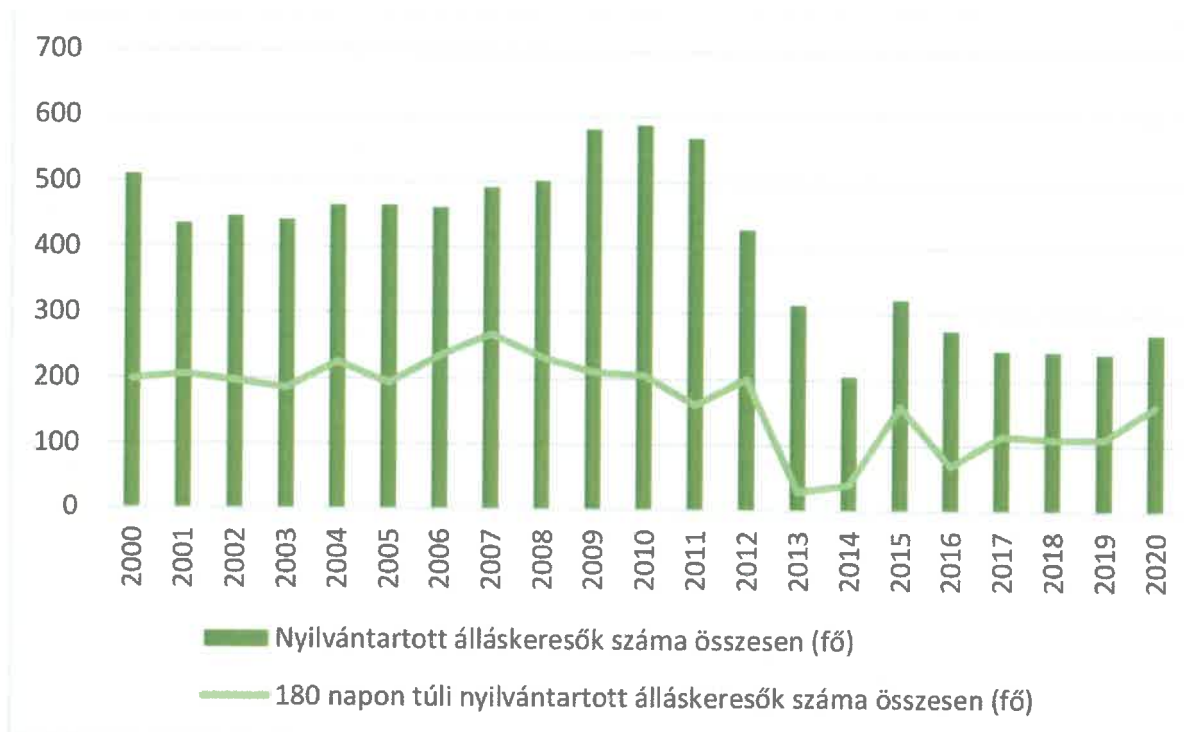
személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

A családok támogatásáról szóló törvény így fogalmaz:

i) jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét;

j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem;

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

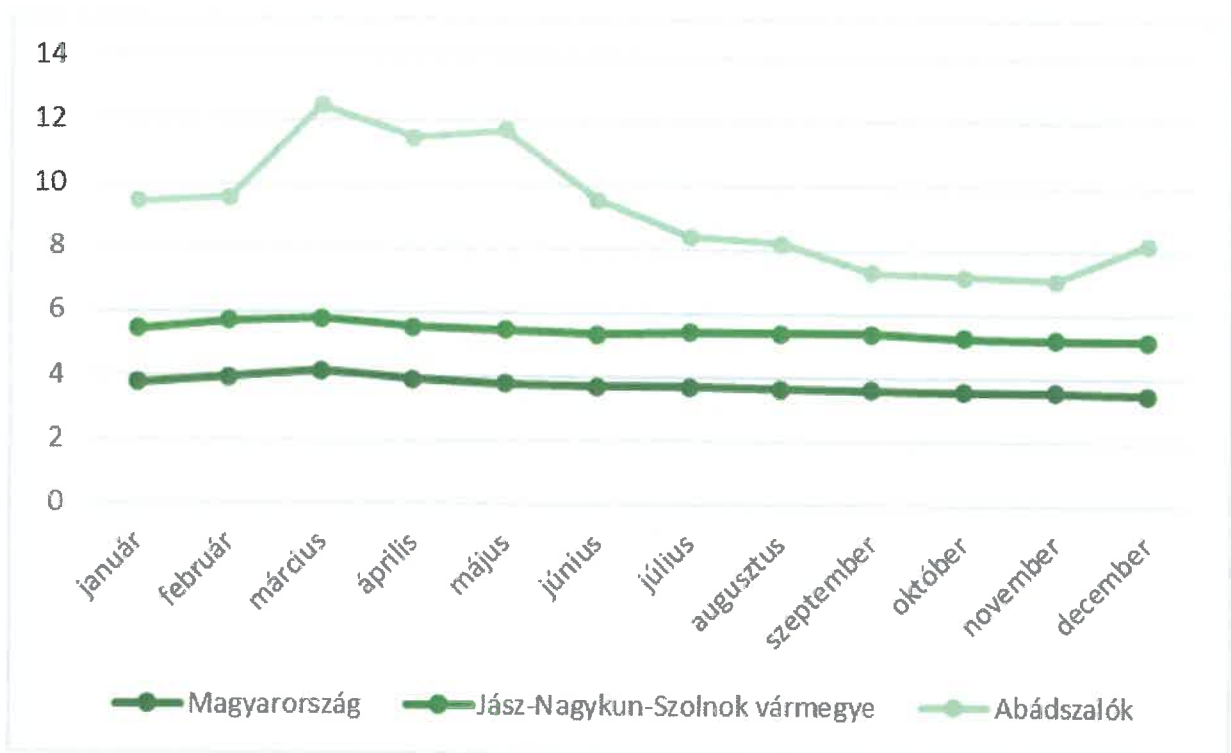

Forrás: KSH

A munkanélküliek száma egy éven belül is jelentős ingadozást mutat. 2020-ban Abádszalókon az álláskeresők átlagos száma 271 fő volt éves szinten. Ezen belül a tartósan állást keresők száma éves szinten 60. Legkevesebben novemberben (208 fő), legtöbben márciusban (367 fő) kerestek munkát. A nyári hónapokban jellemzően alacsonyabb a munkanélküliek száma, mely elsősorban főként az építőipar, a turizmus és az agrárszektor időleges munkaerő szükségletének köszönhető.

A vármegyei és országos adatokkal összehasonlítva Abádszalókon nemcsak a munkanélküliek aránya sokkal nagyobb, de a szezonális ingadozás mértéke is.

Álláskeresők aránya a munkaképes korú lakossághoz viszonyítva (% , 2020)

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A regisztrált munkanélküliek közül jelentős arányú a 8 osztály alatti végzettséggel, illetve 8 osztályos végzettséggel rendelkezők aránya. A probléma megoldását jelentő általános iskolai felnőttoktatás, illetve középfokú iskolai felnőttoktatás nincs a településünkön.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településen magas a közfoglalkoztatásban részt vevő személyek száma, különösen a közmunkát végzőké további önkormányzati feladat, hogy a jövőben új lehetőséget találjon, ezeknek az embereknek a továbbfoglalkoztatására, mivel „Az út a munkába” program véget ért. Igen nagy szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen 2009 évtől fokozatosan csökken a regisztrált vállalkozások száma. Ennek oka valószínűleg a fizetőképes kereslet csökkenése lehet.

A munkaerő-piaci sikertelenségben a közlekedésbeli hiányosságoknak nagy szerepe van..

Abádszalók a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja közlekedés szempontjából igen alacsony. A közeli foglalkoztatási centrum - megyeszékhely - autóval, autóbusszal több,mint 60 percen túl érhető el. Vonatközlekedés nem igazán biztosított.

A vonzókörzetben rendelkezésre álló programok, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet – Tiszafüreden, Kunhegyesen vagy a megye székhelyen érhetőek el.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen nincsenek, képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés nincs.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek nem működnek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása nincs jelen.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos helyzetű munkavállaló az Európai Bizottság 68/2001 EK rendelete alapján:

- minden, olyan 25. életévét betöltött személy, aki még nem állt rendszeres, fizetett alkalmazásban,
- minden, olyan súlyos testi, szellemi vagy lelki betegségből fakadó fogyatékossgal élő személy, aki ennek ellenére képes belépni a munkaerőpiacra,
- minden olyan, a Közösség területére munkavégzés végett beköltöző vagy már beköltözött, vagy ott letelepedett migráns munkavállaló, aki és /vagy nyelvi képzésre szorul,
- minden olyan személy, aki legalább háromévi kihagyás után újra dolgozni kíván, különösen azok, akik munkájukat a családi élet és a hivatás összeegyeztetésének a nehézségei miatt adták fel, a munkába állás utáni első hat hónapban,
- minden olyan 45. életévét betöltött személy, aki nem szerzett középfokú vagy azzal egyenértékű képesítést,
- minden hosszú távon, azaz megszakítás nélkül 12 hónapig munkanélküli személy, a munkába állás utáni első hat hónapban.

A problémák tartós rendezésében nehézséget okoz a munkanélküliség, és a tartós lakhatás megoldása. Az elmúlt évek folyamán kevés fő rendelkezett bejelentett munkaviszonnal. A Gyermejjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat tapasztalatai azt mutatják, hogy a munkavállalás legfőbb akadálya az alacsony iskolai végzettség, a szakképzettség hiánya és a roma származás miatti diszkrimináció.

Munkaerő-piaci szempontból a piacgazdasági átalakulás egyik legnagyobb vesztese a cigányság. A rendszerváltást követően a foglalkoztatáshoz szokott munkaképes korú romáknak több mint a fele veszítette el állását, s így valamennyi foglalkoztatási mutatójuk lényegesen rosszabb, mint a többségi társadalomé. Az iskolázatlan és szakképzetlen romák számára az elsődleges munkaerőpiac alig kínál kereső foglalkozást, és még az alkalmi munkavállalás területén is hátrányban vannak. Sokuknak csupán a családi pótlék és a szociális segélyek biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet, ezért a roma háztartások fele él tartós szegénységben.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az általános iskolákba, középfokú intézményekben a tananyag elsajátításával, illetve felnőttképzés esetén a Kunhegyesi Járási Hivatal Munkaügyi Osztályának oktatásaival elérhetőek.

3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Abádszalók Város Önkormányzata a következő alap és szakosított szociális szolgáltatásokat látja el:

- családsegítés
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás - Idősek klubja
- ápolást-gondozást nyújtó intézmény Bentlakásos Idősek Otthona

Az Önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, különböző támogatásokat teljes körűen biztosítja:

- köz- foglalkoztatás,
- települési lakásfenntartási támogatás,
- rendkívüli települési támogatás,
- köztemetés,
- oktatási- nevelési év kezdési támogatás

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Önkormányzat a korábbi évekhez képest már nem rendelkezik jelentős számú bérlakással. Az Önkormányzatot lakás és helyiség vagyonával kapcsolatosan nem terheli törvényi kötelezettség ellátási igények kielégítésére. A vagyont úgy kell hasznosítani, hogy az abból származó bevétel fedezetet nyújtson a vagyon működtetési költségeire. Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek és ingatlanok feltételeiről szóló 22/2007. (X.1.) számú rendelet szabályozza a lakás bérbeadás feltételeit. A bérbe adott lakás lakbérére lehet szociális, költségalapú, és piaci alapú lakbér. Az utóbbi évek tapasztalatai és a benyújtott pályázatok száma azt mutatják, hogy jelentős igény mutatkozik a szociális bérű lakások iránt. Az igényt a magánszféra bérbeadási rendszere és feltételei nem tudják kielégíteni

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakás-állomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakás-állomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2018	2116	0	23	0	0	0	0	0
2019	2117	0	23	0	0	0	0	0
2020	2100	0	23	0	0	0	0	0
2021	2099	0	23	0	0	0	0	0
2022	2099	0	23	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az utóbbi öt évben Abádszalókon a lakásállomány 2100 db körül alakult. A bérlakások száma 24 lakás – 2011-től 23 lakás –, ebből mind az önkormányzat tulajdonában van.

b) szociális lakhatás

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a települési lakásfenntartási támogatás. Településen a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény szerint megállapított települési lakástámogatást 254 családnak állapított meg az önkormányzat.

A lakástámogatás havi legmagasabb összege: 5.000.-Ft / havi összegben természetbeni ellátásként került megállapításra, a közüzemi számlákhoz, a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújt támogatást.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Abádszalókon nincsenek lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat – Települési LakásfenntartásiTámogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2018	211	0
2019	188	0
2020	176	0
2021	173	0
2022	165	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat

Abádszalókon a 2015. március 01-től települési lakásfenntartási támogatásban részesülhetnek az 1993. évi III. Törvény, és az 5/2015. (II. 12.) önkormányzati rendelete alapján azok a családok, melyekben az egy fogyasztási egységer jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 150% -át.

f) eladósodottság

Abádszalókon még csak most jelentkeznek az eladósodottság első jelei, szociális támogatásokkal kezeli az önkormányzat a helyzetet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Abádszalókon helyi buszjárat közlekedik, mellyel a település minden pontja megközelíthető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Abádszalókon nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) 152. §-a részletezi az egészségügyi alapellátás körébe tartozó település önkormányzati feladatokat. Ennek megfelelően az egészségügyi alapellátás része:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Abádszalókon 2 körzetben 2 felnőtt háziorvos tevékenykedik. Működésükért a települési önkormányzat felelős, alapfeladat-ellátási kötelezettségéből következően. A 2 felnőtt háziorvos mellett 1

gyermekorvos, 1 fogorvos áll a lakosság szolgálatára. Betöltetlen praxis nincs. A házi gyermekorvos rendelkezik az előírt 4/2000. (II. 25.) EÜM rendelet 11. § (3) bekezdése szerint csecsemő- és gyermekgyógyászat szakorvosi képesítéssel. A szakmai felügyeletet az ÁNTSZ felügyelő szakfőorvosai látják el.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2018	0	2	1
2019	0	2	1
2020	0	2	1
2021	0	2	1
2022	0	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi gyermekorvos feladatait védőnő (2 fő) közreműködésével, valamint gyermekápoló igénybevételével végzi. A védőnők rendelkeznek az előírt képesítéssel, szakmai felügyeletüket az ÁNTSZ illetékes vezető védőnője látja el. Abádszalók városában 2 védőnői körzet van, akik ellátják az iskolavédőnői szolgáltatást is a közoktatási intézményekkel rendszeres kapcsolatban.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférésre nincs lehetőség.

A település lakosságának szűrővizsgálati részvételi arányára statisztikai adatgyűjtés részleges és hiányos. Továbbá nem áll rendelkezésre adat az egészségügyi ellátás keretében végzett felvilágosító tevékenység által elért személyek számának meghatározására sem, annak ellenére, hogy ilyen előadások rendszeresen szervezésre kerülnek. A szűrővizsgálatokon való részvételre a területileg illetékes kórházban és szakrendelőben van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetéssel foglalkozó szervezetek és társaságok szem előtt tartják az egészséges életvitel és a reform étkezés lehetőségének nyújtását minden korosztály számára. Az étkeztetés során ügyelnek a szükséges napi rost, zöldség és gyümölcs bevitel előirányzott mértékének biztosítására, kiemelt figyelmet fordítva a gyermekek és az idősek korosztályánál.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen biztosított az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.), a család és nővédelmi gondozás keretében a családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás és várandós szoptató anya gondozása, továbbá az ifjúsági egészségügyi gondozás Eütv. szerinti speciális feladatainak ellátása, úgy mint szabadidős és sport tevékenységek, rekreáció szervezése. Magyarország népességének egészségi állapota közismerten rossz, és az utóbbi években jelentősen emelkedik a daganatos betegségek száma. Minden negyedik haláleset daganatos betegség miatt következik be. A rendszeresen szűrővizsgálaton való részvétellel a megbetegedések jelentős

hányada elkerülhető lenne. Bizonyítékon alapuló, egyszerűen elvégezhető és hatásos szűrővizsgálati eljárás az emlőrák, egyes nőgyógyászati daganatok, és a vastagbélrák korai felfedezésére áll rendelkezésre. Az ezekben rejlő lehetőségek még nem kellően kihasználtak.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások legfőbb célja:

- a szolgáltatásokat igénybe vevők társadalmi-gazdasági helyzetének javítása,
- a szociális biztonság erősítése,
- a segítséget igénylő minél nagyobb önállóságának megtartása, függőségi helyzetének minél alacsonyabb szintre szorítása,
- a mind teljesebb testi-, lelki-, mentális állapothoz elengedhetetlen szükségletek kielégítése,
- egyéni erőforrások, képességek mobilizálása,
- a környezet, a segítő háttér bevonása,
- szervezett és tervezett szolgáltatásnyújtás.
- Étkeztetés,
- Idősek nappali ellátása
- Gyermekjóléti szolgálat
- Családsegítő szolgálat
- Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása
- Támogató szolgálat
- Házi Segítségnyújtás

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs szolgáltatás a településen nem működik

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településünkön nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor.

Nem jelenik meg a településünkön pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem jelenik meg a településünkön pozitív diszkrimináció a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Abádi Benedek Művelődési Ház: helyi rendezvények (óvodások ballagása; táncklub próbái; sport edzések nyugdíjasklubok találkozói; énekkar próbái)

Kovács Mihály Általános és Művészeti Iskola: hastánc; sportprogramok; időszakos rendezvények (pl. Alapítványi estek; Farsang;)

Ember Mária Városi Könyvtár: író-olvasó találkozók; előadások; bemutatók; kiállítások; gyermekfoglalkozások; lehetőségek filmvetítésre

Önkormányzati rendezvények, ünnepek: Városi Karácsony („Legyen szebb a gyermekek Karácsonya”); Gyermeknap; önkéntesek részvételével

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünkön nem tapasztalhatók etnikai konfliktusok

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2001 októbere óta egy önkormányzati épületben fogadja a mások számára még hasznosítható adományokat. A legtöbb felajánlás a helybeli lakosoktól érkezik, de földrajzi helytől függetlenül bárholn fogadjuk az adományokat.

Főleg ruhaneműket, cipőket, játékokat hoznak a gyűjtőhelyre, de kaptunk már egyéb lakás felszerelési cikkeket, konyhaeszközöket, bútorokat is.

Igénylik a szolgáltatást az adományozni kívánók és a szociálisan rászoruló felnőttek, gyerekek is. Szülők, egyedülállók, nők, férfiak, hajléktalanok, nyugdíjasok, klubvezetők mellett terhes kismamák, kisgyermekes anyukák, iskolás gyermekek, diákok válogatnak, visznek a számukra szükséges adományokból

Az adományok fogadása, átadása, és cseréje nyilvántartásba kerül, aláírással igazolt. Külön készül átvételkor adománylevél az adományozóknak, karácsonyra pedig köszönőlevelet is küldünk.

Az Adományhelyen általában 2 fő közhasznú foglalkoztatottat alkalmazunk, akik varrógépen is tudnak varrni. Ők az adományok fogadása, átadása, cseréje mellett textil hulladék anyagokból kreatív módon használati tárgyakat: párnákat, táskákat, kerékpárülés huzatokat, szemüvegtokokat, stb. varrnak. Támogatjuk az Abádszalóki Gyermekekért Közalapítványt azzal, hogy termékeinkkel részt veszünk a karácsonyi vásárukon, felajánlva az ebből származó bevételt a gyermekek javára.

Az intézményeknek főleg javításokat végzünk, kiegészítőket készítünk. A bölcsődének és az óvodának varrtunk már kis kötényeket, bábokat, fali zsákokat, ballagó tarisznyákat, szegtünk be törölközőket, függönyöket, terítőket. Az iskolának naplóborítót, a bábszakkörnek bábokat, paravánt, a könyvtárnak párnákat, textiljátékokat, a babamúzeumnak cipővédőket, a művelődési háznak kiállításához drapériát, védőnőknek, gazdasági szervezetnek, szállodának, campingnek, függönyök készültek. Önkormányzat részére székeket kárpitoztunk hulladék bútorszövetből a gazdasági egységgel közösen. Több zászló felújítására is sor került, a terítők és függönyvarráson kívül.

Kistérségi szerveződésű szakmai napjaink színvonalas szervezéséhez szintén felhasználjuk az Adományhely adta lehetőségeket.

Minden évben csak néhány hónapig kapunk közhasznú munkaerőt erre a célra, ezért keressük a megoldást a folyamatos foglalkoztatásra.

Minden évben újra és újra tapasztaljuk, hogy igény van a közvetítő, és varró szolgáltatásunkra, hiszen az érintettek, akár az adományozni szándékozók, akár a rászoruló, igényüket fejezik ki a szolgáltatásunk iránt akkor is, amikor nem tudunk folyamatos nyitva tartást biztosítani.

A helyi Alapítványok, Segélyszervezetek közreműködésével adományozási programokba bevonhatók az önkéntesek is. Segítségét nyújtanak a szervezéstől a lebonyolításig.

Városi Karácsony megszervezése „ Legyen szebb a Gyermek Karácsonya” helyi lakosok, intézmények, vállalkozók, támogatásával sok-sok önkéntes munkával történik.

Együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségi törvény 79-86. §-ai rögzítik

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak.

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

A Gyvt. hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban,

átmeneti bányászjáradékban,
időskorúak járadékában vagy
olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standardjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről

történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.)

A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. () EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint „hátrányos helyzetűnek” definiált gyermekek adatszolgáltatását viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2018	375	9	0	0	0
2019	321	9	0	0	0
2020	321	8	0	0	0
2021	252	8	0	0	0
2022	226	8	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A településünk szociális rendelete szabályozza helyi juttatásokhoz való hozzáférés feltételeit, melyet a rászoruló, krízis helyzetben élő családok tudnak igénybe venni.

A településen a krízishelyzetben lévő családok az 1993. évi XXXI. törvény alapján rendkívüli települési támogatást tudnak igényelni

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatás i támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2018	133	131	25	363	-	130
2019	128	129	24	371	-	119
2020	130	126	19	369	-	84
2021	133	126	25	357	-	69
2022	131	122	25	353	-	89

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településünkön nem jellemző, hogy magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településünkön szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését.

A jogszabályok mellett az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.

Mindezekre építve lehet szövegesen kifejteni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3-as fejezet a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznak rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyerekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2018	1	35	5	23
2019	1	35	4	23
2020	1	35	4	23
2021	1	35	3	23
2022	1	35	3	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2018	2	126
2019	2	121
2020	2	116
2021	2	97
2022	2	109

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A fenti tábla mutatja, hogy településünkön nem volt betöltetlen álláshely, az egy védőnőre jutó esetek száma az elmúlt években csökkent.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen a házi gyermekorvosi ellátás hozzáférhető a családok számára, betöltetlen házi gyermekorvosi állás nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2018	1	0
2019	1	0
2020	1	0
2021	1	0
2022	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen 0-7 éves kórúak speciális ellátási igényeinek kielégítésére nincs lehetőség.

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az 1997. évi XXXI. – a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló – törvény alapján:

38. § (1) Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

(2) Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

39. § (1) A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges célcsoportja a településen élő 0-18 éves korosztály. Ehhez kapcsolódóan mindazon felnőttek is, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak (szülők, egyéb családtagok, a gyerekeket, családokat körülvevő személyek, közösségek, szervezetek). Másodlagos célcsoport a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, illetve laikusok csoportja. (Települési Önkormányzat, Önkormányzati Hivatal alkalmazottai)

Az intézmény a gyermekjóléti szolgáltatást önálló családgondozók alkalmazásával szervezi meg Abádszalókon.

A gyermekjóléti szolgáltatás ellátási köréből gyermekjóléti szolgáltatás keretében gondozott gyermekek száma:

	Összesen (fő)	Ebből veszélyeztetett (fő)	Ebből védelembe vett (fő)
0-3 éves	6	5	1
4-6 éves	13	11	2
7-13 éves	22	20	2
14-18 éves gyermekek	213	9	4
Összesen	54	45	9
Családok száma, amelyekben az érintett gyermekek élnek	35	27	8

Alapellátás:

Gyermekjóléti és védelmi gondoskodás 2022.	132
Nem együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítő munka (gyermekek száma)	78
Alapellátásban részesült	45
Védelembe vétel	9

b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

c) gyermekvédelem;

Az 1997. évi XXXI. – a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló – törvény 14. § (1) alapján:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

(2) A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekek védelmét helyi szinten

- a pénzbeli, természetbeni ellátások,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
- valamint a hatósági intézkedések biztosítják.

1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A támogatás esetenkénti összege 2017-ben gyermekenként 6.000.- illetve 6.500.-forint volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2012. évben 597 gyermek részesült.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Szintén jegyzői hatáskörben megállapított támogatás, melyre az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

- d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
- e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
- f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A településen a szünidei gyermekétkeztetés a hátrányo helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetűh) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv gyermekek veheti igénybe a gyermekvédelmi törvény alapján.

2. Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatás

3. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

Védelembe vétel

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a gyámhivatal, valamint a határőrség, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen

- a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,

- a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesül a gyermek, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

- Abádszalóki Gyermekekért Közalapítvány: a településen élő szociális helyzete miatt rászoruló gyermekek támogatása, beteg, fogyatékos gyermekek gyógyításához anyagi hozzájárulás.

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Adományhelye: a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2001. októbere óta egy önkormányzati épületben fogadja a mások számára még hasznosítható adományokat. A legtöbb felajánlás a helybeli lakosoktól érkezik, de földrajzi helytől függetlenül bárhonnan fogadják az adományokat. Főleg ruhaneműket, cipőket, játékokat hoznak a gyűjtőhelyre. Igénylik a szolgáltatást az adományozni kívánók és a szociálisan rászoruló felnőttek, gyerekek is. Szülők, egyedülállók, nők, férfiak, hajléktalanok, nyugdíjasok, klubvezetők mellett terhes kismamák, kisgyermekes anyukák, iskolás gyermekek, diákok válogatnak, visznek a számukra szükséges adományokból.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településünk lakosságának lehetősége van szabadidejét hasznosan eltölteni. Ám igény lenne arra, hogy a programok az egyes korosztályok (gyermekek, fiatalok, idősek) számára célzottabban legyenek szervezve. Több igény lenne a gyermekek nyári szünidős programjainak szervezésére is a gyerekek hasznos időeltöltése érdekében.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Minden programon etnikai hovatartozást figyelmen kívül helyezve mindenki részt vehet.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településünket nem jellemzi hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód megsértése.

i) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Városunkban nem jelenik meg pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretei belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Városunkban az óvodai nevelés a Hat Szín Virág Óvoda két helyi telephelyén történik. A nevelési alapadatokat, személyi feltételeit az alábbi táblázat tartalmazza:

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		2
Hány településről járnak be a gyermekek		8
Óvodai férőhelyek száma		150
Óvodai csoportok száma		6
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		06.30-17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )		3 hét
Személyi feltételek		Fő Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		9 0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		9 0
Gyógypedagógusok létszáma		0 0
Dajka/gondozónő		6 0
Kisegítő személyzet		0 0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen élő 3-6 éves korú gyermekek mindegyike óvodába jár. Az egyre csökkenő ellátandó létszám miatt gyermekcsoportszám csökkentést hajtott végre az intézmény, továbbá más településről is befogad gyermekeket. Az óvodában gyógypedagógus foglalkozik a gyermekekkel, azonban önálló óvodai gyógypedagógiai csoport egyik telephelyen sincs.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2018	133	6	150	2	133	0
2019	128	6	150	2	128	0
2020	130	6	150	2	130	0
2021	133	6	150	2	133	0
2022	131	6	150	2	131	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az alapfokú oktatást a Kovács Mihály Általános Iskola látja el. Tanulói létszámán látszik a népesség fogyásból adódó csökkenés.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2019/2020	184	185	369	144	39%
2020/2021	179	178	357	141	40,3%
2021/2022	176	177	353	144	40%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskola napközis foglalkozásán a gyermekek egyre nagyobb számban vesznek részt.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyam on	5-8 évfolyam on	összesen	1-4 évfolyam on	5-8 évfolyam on	összesen	db
	2019/2020	8	9	17	0	0	0
2020/2021	8	9	17	0	0	0	1
2021/2022	8	9	17	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermeklétszámot figyelembe véve optimalizálják az osztályok számát, létszámait. Mind alsó, mind pedig felső tagozaton 9-9 osztályban folyik oktatás. Iskolánkban gyógypedagógiai oktatásban résztvevő osztály nincs.

Az oktatás eredményességének egyik mércéje a 8. osztály eredményesen befejezők aránya. Az utóbbi 3 tanév adatait a következő táblázat tartalmazza.

A százalékos arányok változóak, hiszen nemcsak a lemorzsolódás befolyásolja a sikeres befejezés arányát, hanem a településünkön jellemző mobilitás, továbbá a más településekről bejáró tanulók esetleges intézményváltása is.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2019/2020	63	91
2020/2021	58	94,2
2021/2022	59	84,6

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen az intézményekben (iskola, óvoda) biztosított pszichológus és gyógypedagógus.
Az iskolában egy fő főállású, két fő részmunkaidős gyógypedagógus, két fő fejlesztőpedagógus és az óvodával közösen egy fő logopédus áll a gyermekek rendelkezésére.
Hetente egy alkalommal „utazó” pszichológus foglalkozik a hozzá irányított tanulókkal.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen nem jelenik meg hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményekben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen egy általános iskola működik, ahol nincs diszkrimináció, a gyermekek semmilyen szempont szerint nincsenek elkülönítve. Ha az osztály létszáma megengedi, a környező településekről is fogad tanulókat, válogatás nélkül.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Integrált Pedagógiai Rendszer(IPR) működik az iskolában, ahol fokozottan figyelnek a HHH-s tanulókra a tanórán, és délutáni foglalkozásokat, kirándulásokat is szerveznek számukra.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma magas A gyermekek veszélyeztetettsége	Az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jövedelemhez jutásának elősegítése A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett

munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

A település az alacsony iskolai végzettségű nőknek közmunkaprogram keretén belül tudja biztosítani az elhelyezkedési lehetőségeket.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településünkön nem jellemző, hogy a nőket hátrányos megkülönböztetés érintené a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata közé tartozik a kismama (gyakorlati és pszichés) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő a család mellett kapcsolatban áll a gyermekorvossal és kisgyermekellátó intézményekkel is, így a településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2018	2	226	113
2019	2	229	114
2020	2	232	116
2021	2	236	113
2022	2	236	113

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés, Önkormányzat

Az évek során a születettek száma folyamatos csökkentése mellett az elvándorlás is befolyásolja a 0-3 év közötti gyermekek számát, ezáltal az egy védőnőre jutó átlagos gyermekszámot is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen nőket érő erőszak, családon belüli erőszak nem jellemző.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településünkön nem működik anyaothton és családok átmeneti otthona sem, ezért nincs lehetőségünk arra, hogy a krízishelyzetben lévő nők és családok részére megfelelő időben és módon azonnali segítséget tudjunk nyújtani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Az adatgyűjtés a nők adott településen való közéleti részvételét térképezi fel.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2018	5	1
2019	5	1
2020	5	1
2021	5	1
2022	5	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A fenti táblázat mutatja, hogy a településünkön a női részvétel helyi közéletben is jelen van.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség aránya a nők esetében magas	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú nők által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzési programok körét.
Szűrővizsgálatok hiánya	Megszervezni, közelebb hozni a szolgáltatást. Helyben történjenek a szűrővizsgálatok.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.) megnézni

A 2017 évi adatokat bemutató 2. számú táblázat adatait figyelembe véve megállapítható, hogy városunk állandó lakosságának 17,8 %-a 65 év feletti, s a 4297 fő állandó lakosságból több mint 767 fő betöltötte az öregségi nyugdíjkorhatárt. A folyamatosan növekedő öregedési index ismeretében – amely meghaladja a 122%-ot – látható, hogy városunk elöregedő. Ez az érték meghaladja az országos, illetve megyei adatot (112 – 112%), sőt még a kistérség 111%-os adatát is.

Az elöregedés miatt egyik kiemelten fontos feladatunk a településen élő idős lakosság ápolása.

A létbiztonságukat legjobban befolyásolja jövedelmük, amelyet legfőképpen a nyugdíjrendszerből kapott juttatások biztosítják.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer által biztosított jövedelmi forrás helyett még a szociális törvény előírásai szerint adható időskorúak járadéka jelenthet minimális megélhetést, amely településünkön csekély mértékben folyósított. Az ellátottak számát a 6.3.2 táblázat szemlélteti.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2018	4
2019	4
2020	4
2021	4
2022	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Abádszalók városban az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató, amely 175 fő foglalkoztatottat jelent. Az kötelező alapfeladatok ellátására korlátozott tevékenységi körök ellátásához elengedhetetlenül szükséges a jól képzett szakember gárda, melynek jelentős részét képezi az akár több évtizedes szakmai tapasztalatokkal rendelkező 55 év feletti dolgozó. Jellemzően foglalkoztatásuk az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig, illetve a nők esetében a 40 éves szolgálati idő leteltéig tart.

Nyugdíjasok foglalkoztatása településünkön csekély mértékben, főleg a vállalkozói szférában időszakosan fordul elő.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Időseknek, nyugdíjasoknak településünkön több alkalommal tartottak számítógépkezelői tanfolyamot, azonban ennek célja nem kifejezetten a munkavállalás és foglalkoztatás elősegítés volt, hanem az ismeretbővítésnek, családi kapcsolatok ápolásának egy új lehetőségének biztosítása.

Népi hagyományok, mesterségek ápolása területén (csipkeverés, népi ruházatok varrása, hímzése) fordul elő néhány esetben önfoglalkoztatás.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősek legnagyobb foglalkoztatójánál, az önkormányzatnál 2010-ben került elfogadásra Abádszalók Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programja, amelynek egyik kiemelt célcsoportját alkotják az 55 év feletti foglalkoztatottak. A program elfogadása óta – azt megelőzően sem – nem volt panasz hátrányos megkülönböztetés miatt.

A közfeladatot ellátó intézmények közel 100%-a teljeskörűen akadálymentesített, így a munkahelyek megközelíthetőek számukra.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Abádszalók és Térsége Szociális Önkormányzati Társulás szociális alapszolgáltatások területén kötelezően az alábbiakat biztosítja:

- szociális étkezés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása
- családsegítés

Önként vállalt feladatként Bentlakásos Idősek Otthont üzemeltet.

Az időskori mobilitás segítése érdekében helyi menetrendszerinti buszjáratok köröznék a település területén. Az eseti jellegű szállítás igényt segíti a különböző fogyatékkal élő emberek számára a Támogató Szolgálathoz való hozzáférés lehetősége.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A 2 háziorvosi és 1 fogorvosi körzetnek, továbbá 24 órás orvosi ügyeletnek a település központjában található 2010-ben átadott teljes körűen akadálymentesített orvosi rendelő ad helyet, amelyek teljes körű orvosi alapellátást biztosítanak. Betegszállítás szintén a településen működő vállalkozó orvos által hozzáférhető.

Az egészségügyi szakorvosi ellátások 40 km-es körzeten belül (Tiszafüreden, Karcagon) biztosítottak.

Szociális étkezés a legnépszerűbb szociális alapellátási forma a településen, legnagyobb arányban ezt veszik igényben az időskorúak a településen. A jelentős érdeklődés miatt az önkormányzat a saját üzemeltetésű főzőkonyha kapacitásának bővítéséről döntött, mely beruházás 2013-ban fejeződik be és szélesebb körű szolgáltatási palettát fog biztosítani. A megnövekedő adagszám mellett minőségi javulás is várható (menüválaszték) a szolgáltatásban.

Házi segítségnyújtás keretében 40 ellátott kap állapotának megfelelő napi rendszeres ellátást saját otthonában. A szolgáltatás a legalapvetőbb eszközellátottsággal bír, a minőségi szolgáltatás irányában szükséges lenne az eszközállomány bővítése. A rossz közbiztonság, a magas egyedül élő idősek száma, továbbá a megromlott egészségi állapot miatt célszerű lenne minőségi javítás az ellátás területén jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítésével, még akkor is, ha az önkormányzatnak ez nem kötelező feladata

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	65 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	fő	%
2018	1029	16	1,5%
2019	1029	16	1,5%
2020	1041	16	1,5%
2021	1048	16	1,5%
2022	1063	16	1,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat

A településen működő idősök nappali ellátása engedélyezett létszáma 16 fő.

A családsegítés minimális mértékben érinti az időskorú lakónépességet, főleg a lakásfenntartási támogatáshoz jutás elősegítése, a védett fogyasztóvá minősítés, valamint a közműszolgáltatóval történő kapcsolattartás segítése tartozik feladatkörükbe.

Bentlakásos idősök otthonában a jelenlegi engedélyezett férőhely 16 fő. Az intézmény kihasználtsága maximális, várakozó listán folyamatosan van 6-8 személy a településről. Működési engedély alapján azonban ellátási területe az intézménynek Magyarország területe, így jogos igényként jelentkezik a környező településekről, illetve az ország különböző területeiről érdeklődők felvételi igénye is. A jelenlegi szakemberi ellátottság megfelel a törvényi előírásoknak, ennek alapján 50 fős létszámot is el tudna látni az intézmény.

A településen élők jövedelmi és vagyoni viszonyait, továbbá az önkormányzat gazdasági helyzetét figyelembe véve nincs lehetőség önerőből történő fejlesztésre, létszámbővítésre.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Városunkban kulturális, közművelődési közösségi tér hiányában az időskorú lakónépesség önszerveződésképpen aktív tagjai közül 2 nyugdíjas klubot szervezett (összesen kb. 150-180 fő létszámmal), akik aktívan vesznek részt akár a környező települések kulturális rendezvényein is.

A helyi iskola a szolnoki Szigligeti Színház rendezvényeire szervez utazásokat, amelyeken nyugdíjasok is szép számban vesznek részt.

c) idősök informatikai jártassága

Helyi könyvtár szervezésében került lefolytatásra számítógép-ismereti tanfolyam, amelynek célja a nyugdíjasok kommunikációs csatornáinak kibővítése az internet adta lehetőségekkel volt. Számítógép kezelésre további lehetőséget biztosít a könyvtár.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi Abádszalóki Nyár rendezvénysorozatban rendszeresen vesznek részt a nyugdíjas klubok dalkörei. A környező településeken részt vesznek falunapokon, nyugdíjas ki-mit-tudokon. A munkaterveikben megfogalmazottak alapján rendszeresek az ország minden pontját érintő kirándulásaik. Ezen programokat aktív pályázati tevékenység keretéből finanszírozzák.

2010-ben készült el a település szociális térképe a nyugdíjkorhatáron felüli lakónépesség körében, ennek aktualizálása szüksége

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony a bentlakásos idősök otthona kapacitása az igényekhez képest	bentlakásos idősök otthona fejlesztése, férőhelyeinek bővítése
egészségügyi állapot és közbiztonság romlása, elmagányosodás	házi segítségnyújtás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok- köztük a fogyatékossgal élő emberek- számára biztosítva legyen az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. A szociális, egészségügyi ellátásban, mint a fizikai es kulturális környezetben, valamint az iskoláztatási, munkalehetőségek a társadalmi élet, a sport es a szórakozás területen is. Ezen emberek számára kiemelt célként a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés a fő cél. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményi ellátások területén is, az intézmények kiépítésével átalakításával. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot a fogyatékos emberek es családjaik alkotják. Magyarországon 577 ezer fogyatékkal élő ember él a 2001-es népszámlálási adatok szerint. Az aktív korú megváltozott munkaképességű személyek számát a Nyugdíjfolyósító szerv adatai alapján 700 ezer főre tehető. Ezen célcsoport tagja Magyarországon 7-9%-ra tehető azok aránya, akik dolgoznak, míg az Európai Unióban ez az arany 40%-ra tehető. Az esélyegyenlőség megteremtése területén az egyik legfontosabb célkitűzés a szemléletformálás. A fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata es érdeke. Az egyenlő hozzáférés nem csak a rámpák, liftek speciális táblák jelentik, hanem azt, hogy a fogyatékos embert egyenrangúnak, egyenjogúnak kell tekinteni. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, a komplex akadálymentesítés, amely lehetővé teszi a látássérült, a hallássérült, a mozgássérült, valamint a fogyatékos emberek is igénybe vehetik.

Az akadálymentesítés alapkövetelménye, az egyetemes tervezés módszere. Hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön nincs pontos felmérés, statisztikai adatok a fogyatékkal élőkről, ezért nem is lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, egészségügyi, lakhatási es foglalkoztatási helyzetéről, szükségleteiről. E célcsoport részére szervezett szolgáltatásokat, ellátásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján lehet tervezni.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élő embereknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeniük. Az önkormányzati intézmények jelentős része rendelkezik komplex akadálymentesítéssel, azonban munkavégzést segítő speciális eszközök ezekben az intézményekben sem állnak rendelkezésre.

A település többi foglalkoztatójának nagy részénél még az alap fizikai akadálymentesítések sincsenek megoldva, amely jelentősen nehezíti a fogyatékkal élők elhelyezkedését.

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi es szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. Abádszalókon ezt az alapszolgáltatást a tiszaszentimrei telephelyen működő Tiszaszentimre Református Szociális Szolgáltató Központ Támogató Szolgálat látja el. 2003-tól látja el ezt a feladatot hat településen. Abádszalókon az ellátottak létszáma 6 fő. Egy fő értelmi, egy fő halmozottan fogyatékos es 4 fő mozgásszervi fogyatékos.

Pszichiátriai szenvedélybetegek ellátását célozza a SAREPTA Gondozási Központ, amely a Kunhegyesi Református Egyházközség által működtetett intézmény (korábban egy helyi civil szervezet működtette). A létesítményt közel 100 fő látogatja napi rendszerességgel nemcsak Abádszalókról, hanem a térség több településéről is. Az ellátottak között vannak fogyatékkal élők is.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a fogyatékosokkal szembeni hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, mint például az alanyi közgyógyellátásban részesülők körében, de hiteles statisztikai adat, kimutatás ezen vonatkozásban nincs. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást, vagy kedvezményt az önkormányzat nem nyújt, ilyen ellátásra vonatkozó helyi rendelete nincs.

A szociális törvény által biztosított támogatásokon kívül ismert több ellátás és kedvezmény igénybevétele a fogyatékkal élők között (pl. fogyatékosági támogatás, lakás átalakítási támogatás), azonban erre vonatkozóan sem rendelkezünk pontos adatokkal.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünkön a középületek akadálymentesítése folyamatos, ezt jelentősen segítette az Európai Unió források bevonása során a kötelező akadálymentesítés kiépítésének előírása, finanszírozásának biztosítása. Akadálymentesítéssel rendelkezik a bölcsőde, a Hat Szín Virág Óvoda épületei, a Kovács Mihály Általános és Művészeti Iskola, a Városháza, továbbá az alapfokú orvosi ellátást és 24 órás orvosi ügyeletet biztosító intézmény. A védőnői szolgálat csak részben akadálymentesített. A település kulturális programjainak helyszínét biztosító Abádi Benedek Művelődési Ház részben akadálymentesített. Az Ember Mária Városi Könyvtár akadálymentesítéssel nem rendelkezik.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Családsegítő és a Gyermekjóléti Szolgálat társulás keretében oldja meg a település lakosainak ellátását. Egy teljesen új épületben mely uniós szabványok szerint épült, így az épület teljes mértékben megfelel az uniós elvárásoknak az akadálymentesítés terén is.

Az „Abádszalóki nyár” turisztikai rendezvénysorozaton belül az önkormányzat már évek óta megrendezésre kerül a „Siketek országos homokfoci bajnoksága”. Egy évben egyszer településünkön fellépnek a „Kerekesszékes divattánc sportegyesület” tagjai is. Abádszalókon már 11 éve működik a sérült gyerekeket nevelő családokból és barátaikból álló Napsugár Klub. Sokféle tevékenységük közül jelentős a drámapedagógiai eszközökkel történő fejlesztés, integrálás. A csoport előadásával rendszeresen fellép településünkön kívüli rendezvényeken és helyi rendezvényeken is, többek között az Abádszalóki Gyerekekért Alapítvány jótékonyági műsorán és a településünkön már hagyományosan, évente megrendezésre kerülő ki-mit-tud-on is.

A lakóépületek a könnyebb életvitel elérése érdekében az anyagi lehetőségek függvényében kerülnek akadálymentesítésre.

A szolgáltató épületek közül az üzemeltetők folyamatosan törekednek az akadálymentesítésre rámpaépítéssel, a bejárati ajtók küszöbmentesítésével, azonban a belső terekben a vezetősávok kiépítése, akadálymentes mosdó létesítése már nem valósul meg.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A középületek nagy mértékű akadálymentesítettségének köszönhetően a településen legnagyobb foglalkoztatónak számító Önkormányzat által üzemeltetett munkahelyek elérhetőek fogyatékkal élők számára is. A vállalkozói szektor alacsony számú és azon esetekben is részbeni akadálymentes épületekkel rendelkezik.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település járdáinak, burkolatainak, parkjainak folyamatos fejlesztése során kiemelt figyelmet fordítunk az akadálymentes megközelítés és használat biztosítására. A közösségi közlekedés elérhetősége érdekében 2013. év elején kezdődött a helyi és helyközi autóbusz közlekedést kiszolgáló megálló fejlesztése az autóbuszjáratok használatát segítő magas peronok kiépítésével, a járdáról a peronok akadálymentes megközelítésének biztosításával.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Speciálisan fogyatékos személyek számára településünkön helyi szolgáltatás nem elérhető. Az önkormányzat, továbbá az egyházak, illetve civil szervezetek által biztosított szolgáltatások az akadálymentesítettség függvényében számukra is elérhetőek.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

2003-tól a Tiszaszentimre Református Szociális Szolgáltató Központ Támogató Szolgálata a fogyatékkal élők részére többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
1. Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezésének hiánya fogyatékkal élők részére.	Helyben történjenek a szűrővizsgálatok. Speciális segítség otthon-közelbe juttatása.
2. Helyben kevés kulturális és sport lehetőség van a fogyatékosoknak.	A helyben szervezett kulturális és sport programok vonzerőt jelenthetnének a környező és távolabbi települések célcsoportjai számára is.
3. Nem minden közszolgáltatást ellátó épület akadálymentesített	A középületek akadálymentesítésének folytatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

- SAREPTA Gondozási Központ (fenntartó: Kunhegyesi Református Egyházközség) – pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátása

- Tizsaszentimrei Támogató Szolgálat (fenntartó: Tizsaszentimrei Református Egyházközség) – fogyatékosok ellátása

- SINE MORBO Bt. – betegszállítás

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesülete Abádszalóki Szervezete

- Alapítványok – óvodás, iskolás, idős, kulturális és sport

- Egyesületek – hagyományörző, sport, turisztikai

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat teret biztosít több szempontból is az egyházi és civil szektor működésének bemutatásához az önkormányzati ingyenes helyi lapban, illetve honlapon, továbbá a közösségi rendezvényeken való megjelenés során. Több civil szervezetnek önkormányzati tulajdonú épület biztosít székhelyet.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Óvodai feladatellátás területén továbbá szociális területen két önkormányzat társult a közös feladatellátáshoz. Egészségügyi alapellátás területén orvosi ügyeletet működtet két település önkormányzata.

A településen működő alapítványok, célcsoportjaiknak megfelelően fejtik ki támogató tevékenységüket, főleg az önkormányzati kötelező alapellátás magasabb színvonalú ellátása érdekében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A város több kis létszámot foglalkoztató for-profit vállalkozása főleg a csökkent munkaképességűek köréből alkalmazza munkatársait, jelentős részben nőket.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP Fórumban részt vesznek nemcsak az önkormányzat, valamint intézményeinek szakemberei, hanem meghívást kaptak a helyi nemzetiségi önkormányzatok képviselői, továbbá egyházi és civil szervezetek.

Aktívan közreműködtek a HEP helyzetelemzésének kidolgozásában, s javaslatokat fogalmaztak meg az intézkedési tervhez is.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az intézkedési tervben megfogalmazottak végrehajtását követően az adott célcsoporttól a szakirányú önkormányzati intézmények és civil, illetve egyházi szervezetek munkatársai a folyamatos visszajelzéseket összegyűjtik és a HEP kötelező felülvizsgálata során a HEP Fórum rendelkezésére bocsátják.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák .....

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők.....

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek.....

Folyamatosan odafigyelünk az idősek.....

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén.....

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők.....

1. Összegő táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés cél eléréni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Speciális szakemberek biztosítása otthon-közvetben	Ingyenes és helyben rendszeresen elérhető pszichológusi és jogi segítségnyújtás hiánya	Önértékelés növelés, önismeret fejlődés	Abádszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve	Új Románia Stratégia (2019-2023), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Jogász pszichológus biztosítása a rászorulóknak	polgármester	2025. 31. (szerda)	12. jítást igénybevevők száma	Személyi, tárgyi anyagi	Folyamatos kapcsolattartás a célcsoporttal	Nem releváns.
2	Tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság vizsgálatának helyben történő megszervezése	Tanulási képességet vizsgáló bizottság helyben történő nyújtásának hiánya	Prevenció, esélyegyenlőségi felzárkóztatásra, sikeres életút megalapozása	Abádszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve	Új Románia Stratégia (2019-2023), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság vizsgálatának helyben történő megszervezése	polgármester	2025. 30. (hétfő)	06. Szolgáltatásainak száma; Szolgáltatás igénybevevők száma	Személyi, tárgyi anyagi	Érdeklődés felkeltése folyamatos kapcsolattartással	Nem releváns.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Legyen szebb a gyermekek jövője	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma magas	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való rászorultság csökkentése	Abadszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve	Új Roma Stratégia (2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményből élő családok jövedelemhez jutásának elősegítése	polgármester	2025. 08. 31. (vasárnap)	Együttműködési megállapodások száma Nyertes foglalkoztatási pályázatok száma	Személyi, tárgyi, anyagi	Folyamatos kapcsolattartás Munkaügyi Központtal; családlátogatók	Nem releváns.
2	A gyermekek veszélyeztettségének csökkentése	A gyermekek veszélyeztetettsége magas	Csökken a veszélyeztetettsége	Abadszalók Város Önkormányzatának közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve	Új Roma Stratégia (2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb	Tréningek szervezése	polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Veszélyeztetett kiskorúak száma	Személyi, anyagi	családlátogatók	Nem releváns.

III. A nők esélyegyenlősége																				
1	Visszatérés a munka világába	A munkanélküliség aránya a nőkben magas	A munkanélküliség aránya nőknél magas	Csökkenés a munkanélküliség arányában nőknél								Új Románia Stratégia (2019-2030), Nőka, és Férfiakelhelyezkedés Társadalmi Egyenlőség és Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Képzések szervezése, lebonyolítása	polgármester	2025. 31. (péntek)	10.	Elhelyezkedést igazoló munkáltatói igazolások	Humán, tárgyi	Képzettek nyomon követése	Nem releváns.
2	Betegségek kockázatának csökkentése, szűrővizsgálatok szervezése	Szűrővizsgálatok hiánya	Betegségek időben történő felismerése, kialakulásuk megelőzése									Új Románia Stratégia (2019-2030), Nőka és Férfiakelhelyezkedés Társadalmi Egyenlőség és Elősegítő Nemzeti Stratégia	Szükségletfelmérést követően szűrővizsgálatok szervezése	polgármester	2025. 31. (szerda)	12.	Szűrővizsgálatok száma, azokon részt vettek száma	Humán, tárgyi részletanyag	Résztvevők egészségügyi állapotának nyomon követése	Nem releváns.

					Országos eszközbeszedések							
					Országos Fogyatékos Program (2015-2025), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Szűrővizsgálatok helyben történő szervezése fogyatékkal élők részére	Szűrővizsgálatok helyben történő szervezésénél hiánya a fogyatékkal élők részére	Önellátás szintje javul, életminőség javul	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Országos Fogyatékos Program (2015-2025), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Szűrővizsgálatok helyben történő szervezése fogyatékkal élők részére	polgármester	2025. 31. (szerda)	12. Szűrővizsgálaton részt vettek száma	Személyi, anyagi tárgyi	Folyamatos kapcsolattartás az ellátottakkal, egészségi állapotuk nyomon követése	Nem releváns.	
2	Fogyatékkal élők kulturális és sportkultúrális	Fogyatékkal élők kulturális és sportkultúrális	Önsegítés, elszigeteltség oldása;	Időügyi Nemzeti Stratégia	Programok szervezése, lebonyolítás	polgármester	2025. 31. (szerda)	12. Rendezvények száma rendezvény	Személyi, anyagi, tárgyi	Kérdőíves felmérés tapasztalatok	Nem releváns.	

	programjainak támogatása	sport programjainak hiánya	integráció		(2010-2022), (2023-2024), Országos Fogyatékos Program (2015-2025), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	a			ken résztvevők száma	ról	
3	A középületek akadálymentesítésének folytatása	Nem minden közszolgálati épület akadálymentesített	Akadálymentes középületek száma növekszik		Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Országos Fogyatékos Program (2015-2025), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Forrásszerzési költségvetés, akadálymentesítési munkák elvégzése	2025. 31. (szerda)	12. Akadálymentesített épületek száma	Anyagi, személyi	intézményfenntartás	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

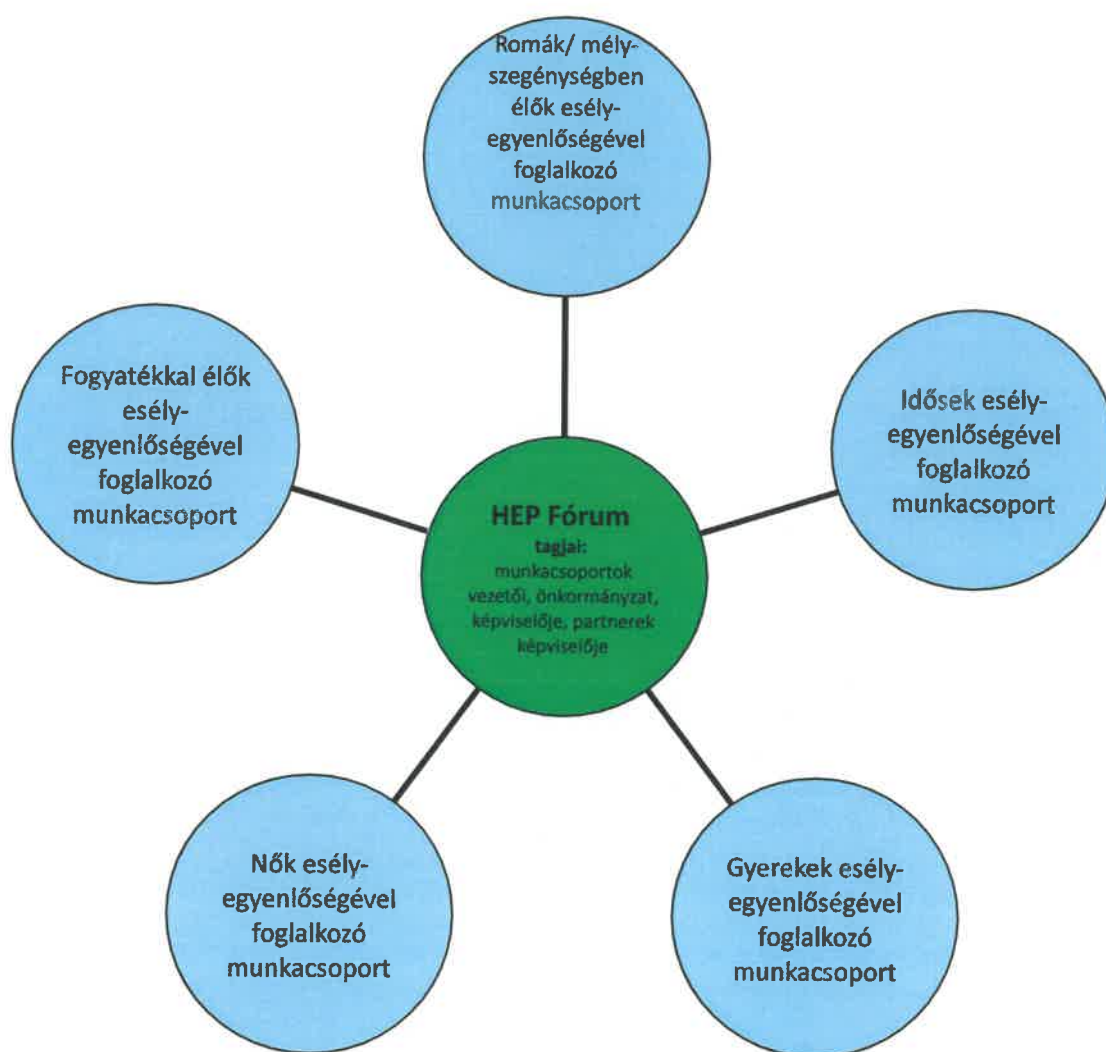
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Abádszalók város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Abádszalók város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 84/2024. (VII.22.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Abádszalók, 2024 július 22.

K i v o n a t Abádszalók Város Képviselő-testülete 2024. július 22-i ülésének jegyzőkönyvéből:

**84/2024. (VII.22.) számú képviselő-testületi határozat:
Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról**

Abádszalók Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot az előterjesztés szerint elfogadja.

Határozatról értesülnek:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal - Szolnok
2. Képviselő-testület tagjai Helyben.
3. Balogh Gyula polgármester
4. Dr. Lipták Tünde jegyző
5. Csehné Szőke Márta szociális előadó
6. Irattár

- K.m.f. -

Balogh Gyula s.k.
polgármester

Dr. Lipták Tünde s.k.
jegyző

Kivonat hitelélül: Abádszalók, 2024. július 22.

Puha Gyuláné
jkv vezető